

O B S A H

A. Část základní

JEŽÍŠ KRISTUS — PÁN CÍRKVE

I. Izrael — Boží lid 5 — 8
 1. Domov Izraele (str. 5). 2. Izrael (str. 6). 3. Zvláštnost víry a zbožnosti Izraele (str. 6). 4. Dějiny Izraele (str. 7). [Povolání Abrahama a jeho rodiny. Vyvedení z Egypta. Život v zemi zaslíbené. Pád Izraele. Návrat ze zajetí.]

II. Ježíš Kristus 8 — 10
 Poměry v době Ježíšově. Dílo Spasitelovo.

III. Církev Pána Ježíše Krista 10 — 12
 1. Vznik církve (str. 10). 2. Život církve apoštolské (str. 10). [Ježíš pobožnosti; zřízení; život a služba.]

B. První období

CÍRKEV VSTUPUJE DO SVĚTA

(Doba poapoštolská) 13 — 26

I. Kristův rozkaz a úkol církve 13

II. Církev útočí na svět (Křesťanská misie) 14 — 16

a) Misie mezi Židy (str. 14). b) Misie mezi pohaný: apoštol Pavel, jeho život, jeho kázání a zřízení sborů (str. 14). c) První spor v církvi a první sněm (str. 16).

III. Pohanství se brání proti církvi (Pronásledování církve) 16 — 18

a) Pronásledování od Židů (str. 16). b) Pronásledování od pohanů: Nepráteleství pohanského lidu; zákroky úřadů; soustavné pronásledování (str. 17 — 18)

IV. Církev upevňuje své učení a řády 18 — 24

a) Nebezpečí gnose (str. 18), b) Církev se upevňuje: 1. Nový Zákon, 2. Apostolské vyznání víry. 3. Upevnění církevního zřízení (str. 19 — 22). c) církevní Otcové: „Apoštolští Otcové“; Obránci (str. 22 — 24).

V. Církev nabývá státního uznání 24 — 26

Galeriův edikt, Edikt milánský (str. 24). Ariánský spor (str. 25). Juliánova pohanská reakce (str. 26).

C. Druhé období

CÍRKEV POŘÁDÁ SVĚT, ALE PŘIZPŮSOBUJE SE MU

(Církev katolická — od Konstantina do reformace)	27—47
I. Nové období	27
II. Velký učitel — Aurelius Augustinus (r. 354—430)	28—29
III. Nová misie	29—32
1. Stěhování národů (str. 29). 2. Pohanští vládcové volají křesťanské misionáře (str. 29—30). 3. Misionáři puzení vírou (str. 31).	
IV. Nový nepřítel — islam	32—33
V. Církev se uchyluje od Božího slova	33—43
A. Papežství	34—37
1. Co je papežství (str. 34). 2. Jak vzniklo papežství; z kazatelů kněží, z obecností věřících ústav; zevně důvody (str. 34—36). 3. Boj papežství se světskou mocí (str. 36—37).	
B. Obřadnictví (sakramentalismus)	38—40
1. Co je obřadnictví (str. 38). 2. Svátosti (str. 38). 3. Svátosti posvěcující všecko (str. 39—40).	
C. Mnišství	40—43
1. Co je mnišství (str. 40). 2. Pravá příčina vzniku mnišství (str. 40—41). 3. Jak se mnišství vytvořilo: poustevníci, volné kláštery, kláštery rádové (str. 41—43). 4. Význam klášterů (str. 43).	
VI. Rozdelení církve křesťanské (Vznik církve pravoslavné)	43—44
VII. Porušená velikost	44—47
1. Význam a velikost katolické církve (str. 44—45): jednota světa, nový ideál života, věda a umění. 2. Všecko porušeno (str. 45—47): a) Porušení vtrzy, bohoslužby i života (str. 46), b) Následky odchýlení: úpadek papežství, mnišství i společnosti (str. 46—47).	

D. Třetí období

SLOVO BOŽÍ NUTÍ K OPRAVĚ CÍRKVE

I. REFORMACE	48—81
Co je reformace	48—51
a) Kristus jedinou hlavou církve (str. 48). b) Co reformace změnila: odstranění kněžství a papežství (str. 50), konec obřadnictví (str. 50), nový názor na život (str. 50). c) Čeho reformace dosáhla (str. 51).	
Předchůdcové reformace	51—53
a) Opravy v rámci církve katolické (Karel IV. a Arnošt z Pardubic) a) Katharové (str. 52). b) Předchůdcové reformace v cizině: Valdenští (str. 52). c) V Čechách: Konrád Waldhauser, Milič z Kroměříže, Matěj z Janova, Tomáš ze Štítného (str. 52—53).	
Česká reformace	53—70
A) Mistr Jan Hus	53—58
1. Husův učitel: Jan Víklef (str. 54). 2. Husova činnost: a) se soudem s církevními úřadů (str. 54); b) boj s církví v Praze (str. 55),	

<i>ve vyhnanství (str. 56), v Kostnici (str. 56). 3. Mistr Jeroným Pražský (str. 57).</i>	<i>4. Některé výroky Husovy (str. 57–58).</i>
B) Husitství a bratrství	58–70
1. Hnutí husitské a církve podobojí	58–62
a) Čím začalo hnutí husitské: zavádění pořádku a 4 články (str. 58–59); b) boj na obranu Božího Zákona (str. 59–61); c) Žižkův vojenský řád a hymna táborská (str. 61–62).	
2. Církev podobojí (utrakvistická)	62–63
3. Jednota Bratří	63–68
Vznik Jednoty	64–65
a) Učitel a původce Jednoty — Petr Chelčický (str. 64). b) Tiší v zemi (str. 65).	
Jednota bojuje o očistu církve a o svobodu	66–68
<i>Za Lukáše Pražského (str. 66). Za Jana Augusty (str. 67). Jednota na vrcholu: Jan Blahoslav (str. 67). Bible Králická (str. 68).</i>	
4. Společný boj českých evangelíků o náboženskou svobodu	68–70
a) Společné vyznání víry: Česká konfese z r. 1575 (str. 69). b) Společná svoboda: Rudolfův majestát z r. 1609 (str. 69).	
Světová reformace	70–81
A) Reformace v Německu	70–74
1. Doktor Martin Luther (1483–1546)	70–73
<i>Lutherův růst (str. 70). Lutherův boj s Římem (str. 71). Luther opravuje církev (str. 72).</i>	
2. Církev luterská — augsburského vyznání	73–74
a) Ráz luterské církve (str. 73). b) Rozšíření reformace luterské: v Německu, ve státech skandinávských, v Uhrách mezi Slováky (str. 73).	
B) Reformace ve Švýcarsku	74–81
1. Oldřich Zwingli	75–76
2. Jan Kalvíns	76–79
a) Kalvínská příprava (str. 76). b) Kalvínskovo učení (str. 76). c) Kalvínskovo dílo: vybudování církve ženevské (str. 77), Kalvínský Štrasburk (str. 77), Kalvínský po druhé v Ženevě (str. 79).	
3. Církev reformovaná — helvetského vyznání	79–81
a) Učení a řády (str. 79). b) Rozšíření ženevské reformace: na evropské pevnině, v Anglii a ve Skotsku [Thomas Cranmer, John Knox] (str. 80).	
II. CÍRKEV KATOLICKÁ BRÁNÍ OPRAVĚ	
(Protireformace)	82–94
1. Co je protireformace	82
2. Čím začala protireformace	82–84
a) Sném tridentský 1545–1563 (str. 82) a církev starokatolická (str. 83). b) Řád Tovaryšstva Ježíšova — Jesuité (str. 83).	
3. Jak postupovala protireformace	84–90
a) Protireformace v cizině	85–86
<i>Ve Španělsku a v Itálii (str. 85); v Nizozemí (str. 85); ve Francii (str. 85).</i>	

b) Protireformace v Čechách a na Moravě	86–87
1. Válka třicetiletá (1618–1648) (str. 86). 2. Tajní evangelici (str. 87). 3. Katolíci u nás — doba temna (str. 87).	
c) Protireformace v Uhrách a na Slovensku	87–90
1. Útočiště českých evangelíků (str. 87). 2. Boje s katolíky (str. 88). 3. Boje národnostní (str. 89).	
d) Výsledky zápasu o reformaci	90
4. Život vyhnanců (Exulanti)	90–94
a) Nové domovy (str. 91). b) Nejvýznamnější exulant — Jan A. Komenský, jeho život; usílí o nápravu věci lidských (str. 91); odkaz Jednoty (str. 93). c) Nová církev — Obnovená Jednota bratrská (str. 93). d) Služba exulantů tajným evangelikům ve vlasti. Jiří Třanovský (str. 94).	
III. ŽIVOT EVANGELICKÝCH CÍRKVÍ	95–160
1. Vnitřní vývoj evangelických církví	95–101
a) Vývoj na půdě luterské	95–98
a) Vývoj na půdě luterské. Období orthodoxye (str. 95), pietismus (F. J. Spener, A. H. Francke, Mikuláš Zinzendorf) (str. 96). Racionalismus (str. 97).	
b) Vývoj na půdě kalvínské	98–101
Puritáni (str. 98). Puritáni v Severní Americe budují státy (str. 99). Metodisté [bratří Wesleyové, G. Whitefield a Armáda spásy] (str. 100).	
2. Úkoly a služba evangelických církví	101–106
a) Kázání Božího slova	101–102
Bohoslovecká věda (str. 101), Biblické společnosti (str. 102).	
b) Pohanská misie	102–104
Dílo misionářů (str. 102). Nejznámější misionáři [W. Carey, D. Livingstone, A. Schweitzer] (str. 103).	
c) Vnitřní misie	104–106
Ve Velké Británii (T. Chalmers, A. Fryová) (str. 105). V luterských církvech [J. Wichern, Th. Fliedner, F. Bodelschwing] (str. 105).	
IV. ČEŠTÍ EVANGELÍCI SE VRACEJÍ DO DÍLA REFORMACE	
1. Období toleranční (1781–1861)	107–111
a) Příčiny vydání tolerančního patentu (str. 107). b) Podmínky tolerančního patentu (str. 108). c) České toleranční církve (str. 109). — Účast evangelíků na životě národním [J. Kollár, P. Šafařík, F. Palacký, V. Košut, G. Strakář] (str. 111).	
2. Období rovnoprávnosti (1861–1918).	111–115
Protestantský patent. Rozšíření práce (str. 111). Církevní zřízení (str. 112). Církevní pracovníci (str. 112). Nové evangelické církve [Jednota Bratrská, Jednota českobratrská, baptisté] (str. 114). Náboženské společnosti (str. 115).	
3. Církev českobratrská evangelická	115–118
a) Vznik českobratrské církve evangelické	115–116
Církevní sněm 17. a 18. XII. 1918 (str. 115). Učení a zřízení církve (str. 116).	

b) Život a práce církve	117—118
1. Náboženský zájem a vznik církve československé (str. 117).	
2. Život a práce českobratrské církve evangelické (str. 118).	
4. Ostatní evangelické církve v ČSR	118—119
Slovenská církev luterská (str. 118) i reformovaná (str. 119). Jednota bratrská, Jednota českobratrská, baptisté, církev methodistů (str. 119).	
V. OHROŽENÍ KŘESŤANSKÉ CÍRKVE VE VÁLCE V LETECH 1939—1945 A JEJÍ NOVÉ VÝHLEDY	120—123
Německé hnutí národně-socialistické (str. 120). Válka (str. 120). Postup proti křesťanství v Německu a v zemích obsazených (str. 121). Poměry v ostatních zemích a v naší republice (str. 122).	
VI. NEDOKONČENÁ REFORMACE	124—125
Věřím svatou církvi obecnou	
Úkoly církví (str. 124) a úsilí o sbližení církví: v církvi římskokatolické a v církvích evang. [Hnutí ekumenické] (str. 125).	